

Museum Bronbeek

Abstract

Museum Bronbeek werd in 1863 geopend als onderdeel van het Koloniaal Militair Invalidenhuis, nabij Arnhem. Het bevat een grote collectie aan militaria, maar ook etnografische en andersoortige objecten.

Museum Bronbeek werd in 1863 geopend als onderdeel van het Koloniaal Militair Invalidenhuis, nabij Arnhem. Het bevat een grote collectie aan militaria, maar ook etnografische en andersoortige objecten.

Beschrijving

Nadat [Koning Willem III](#) in 1862 het landgoed Bronbeek had overgedragen aan de Nederlandse Staat, werd er in 1863 een tehuis gesticht voor invalide koloniale militairen die gediend hadden in het [Koninklijk Nederlands-Indisch Leger](#) (KNIL). Veel van deze oud-militairen bezaten voorwerpen die als buit waren meegenomen van het slagveld of die ze als souvenir hadden meegebracht na hun tijd in Indonesië. Bovendien schonken het Ministerie van Koloniën, leden van het koninklijk huis en particulieren ook verschillende militaria zoals wapens, vaandels, medailles en portretten. Zodoende kreeg het tehuis ook een museale functie.

Tot 1959 was het tehuis en haar museum ondergebracht bij het Ministerie van Koloniën, hierna viel het onder het toen nieuwe Ministerie van Defensie, waar het tot op heden onderdeel van is. In de jaren '50 werden de objecten in het museum nog altijd op de typische negentiende-eeuwse-maniër tentoongesteld: de muren waren volgehangen met schilderijen en aan weerszijden van een smal pad werd een grote hoeveelheid objecten getoond. Dit alles veranderde met een grootscheepse verbouwing in 1963, mede ingegeven door de veranderende maatschappelijke blik op het Nederlandse koloniale verleden. Ook in het restant van de twintigste eeuw zou de inrichting van het museum nog enkele malen flink veranderen. Vanaf 1970 werd het tehuis van Bronbeek opengesteld voor alle oud-beroepsmilitairen en niet louter van het KNIL.

In 2024 opende Museum Bronbeek een nieuwe vaste opstelling van de collectie.

Herkomstonderzoek

De collectie van Museum Bronbeek is zoekbaar op de [collectiewebsite](#) van het museum. De bibliotheek met meer dan 15.000 boeken is zoekbaar via [Worldcat](#). Archiven met betrekking tot Bronbeek zijn te vinden bij het museum zelf, bij het [Nationaal Archief](#) in Den Haag en bij het [Nederlands Instituut voor Militaire Historie](#) (NIMH).

In 2024 heeft Museum Bronbeek een [website](#) gelanceerd met 6000 biografieën van Ridders in de Militaire Willems-Orde. Hierin zijn verschillende publicaties over de Militaire Willems-Orde verzameld, aangevuld en online zoekbaar gemaakt. Er kan worden gezocht op naam, jaartal, rang of legeronderdeel. Individuele pagina's bevatten een persoonlijke

informatie, informatie over detachering en archiefverwijzingen.

Related Aids

see also: [Bronnen](#)

see also: [Leger en marine](#)

Primary sources

Website: Ridders Militaire Willems-Orde

<https://www.rmwo.nl/>

Website met 6000 biografieën van Ridders in de Militaire Willems-Orde. Pagina's bevatten veel informatie over individuele militairen (rang, detachering, etc.).

Website: Collectiewebsite Museum Bronbeek

<http://museumbronbeek.nl/>

Collectiewebsite van Museum Bronbeek, waarop de gehele collectie doorzoekbaar is.

Secondary sources

Boek: Bevaart, Willem. Bronbeek. Tempo doeloe der liefdadigheid. Utrecht: Matrijs, 2009.

<https://search.worldcat.org/title/71717276?oclcNum=71717276>, [ISBN 9789053452875](#), [WorldCat 71717276](#)

Boek uit 1998 over de geschiedenis van het tehuis met op pagina 76-81 kort aandacht voor de collectie van het museum.

Boek: Drossaard, Willem. Bronbeek een levend verleden. Franeker: Wever, 1984.

<https://search.worldcat.org/title/33354863?oclcNum=33354863>, [ISBN 9789061353768](#), [WorldCat 33354863](#)

Boekje uit 1984 van de stichting Vrienden van Bronbeek. Het beschrijft de geschiedenis van het tehuis en biedt een uitgebreide gids tot het museum, aangevuld met historische overzichten van KNIL-acties en levensverhalen van bewoners.

Boek: Geerts, G.A. Gids voor het Museum van het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen Bronbeek te Arnhem. Arnhem, 1991.

<https://search.worldcat.org/title/66285117?oclcNum=66285117>, [WorldCat 66285117](#)

Museumgids uit 1991 voor het bezoeken van Bronbeek, geschreven door de toenmalige commandant van het tehuis.

Boek: Smits, J. C. J. Gedenkboek van Het Koloniaal-Militair Invalidenhuis Bronbeek.

Arnhem: P. Gouda Quint, 1881.

https://www.google.nl/books/edition/_/xhlCAQAAMAAJ?hl=nl&gbpv=1, [WorldCat 882982014](#)

Boek uit 1881 geschreven door de eerste commandant van het tehuis, geeft een geschiedenis van de eerste periode en een uitvoerige beschrijving van de binnenkant van het tehuis. Het boek bevat vele illustraties waarop verschillende objecten duidelijk worden weergegeven.

Relevant Data

Identifiers:

<http://www.wikidata.org/entity/Q61930724> , Name variations:

, Tags: Activity:

[Militair museum](#), [Collectie](#) , Type of objects:

[Etnografica](#) , Geographical:

[Indonesië](#) , Period of activity: Year of start: 1863, Year of end: Heden, Collections: General remarks: content: "De datasetbrowser van de datahub bevat de collectie stamboeken van Museum Bronbeek." , content-type: text/markdown, Within the Data Hub: